



Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічна теорія»

Рівень вищої освіти:	<u>початковий (короткий цикл)</u>
Спеціальність:	<u>075 Маркетинг</u>
Освітня програма:	<u>Маркетинг</u>
Навчальний рік, семестр	<u>2022-2023 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>1 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Алла Осіпова
Профайл лектора	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/novyj-resurs1.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	1207alla@udau.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=899

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	Курс спрямований на отримання здобувачами ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю..
Завдання курсу	послідовне систематичне ознайомлення студентів з головними засадами функціонування ринкової економіки та її суб'єктів, особливостями її формування, перевагами й недоліками, перспективами подальшого розвитку, значенням державного регулювання ринкових відносин та його основними важелями, тенденціями формування світового ринку.
Загальні компетентності	ЗК 4. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як громадянина України, прагнення подальшого сталого розвитку суспільства на засадах верховенства права, гуманізму, свободи та демократії
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none">➤ Р 3. Використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін в маркетинговій діяльності підприємства.➤ Р 8. Демонструвати гнучкість та адаптивність щодо провадження маркетингової діяльності у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.➤ Р 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.➤ Р 16. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Економічна теорія як наука	2/2	Історія розвитку економічної теорії. Зародження економічної думки та етапи її розвитку. Основні напрями сучасної економічної теорії. Внесок українських вчених у розвиток світової економічної науки. Предмет економічної теорії та її завдання. Функції економічної теорії: пізнавальна, практична, виховна. Зв'язок економічної теорії з іншими науками. Метод економічної науки. Продуктивні сили і виробничі відносини, техніко-економічні відносини та господарський механізм. Спосіб виробництва. Взаємозв'язок елементів економічної системи. Роль людини в розвитку економічної системи суспільства. Ефективність економічної системи та її критерії. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економічної системи України	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	4
Тема 2. Економічні потреби та інтереси	2/2	Виробничі можливості суспільства і потреби. Суперечність між суспільними потребами і економічними ресурсами суспільства. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Економічний закон зростання потреб. Формування потреб. Корисність продукту. Об'єктивна і суб'єктивна корисність продукту. Гранична корисність продукту. Економічний інтерес, його об'єкт, функція. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку. Виробництво та проблеми задоволення зростаючих потреб суспільства.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації	4
Тема 3. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система суспільства та закони її розвитку	2/2	Економічна система та її матеріальна основа. Суспільний поділ праці. Структура продуктивних сил. Економічні відносини як суспільна форма і спосіб організації економічної системи. Формацийний та цивілізаційний підходи до процесів суспільного розвитку. Об'єктивні основи розвитку людської цивілізації. Етапи розвитку та гуманістична спрямованість цивілізаційного процесу. Типи та моделі економічних систем. Власність як економічна категорія. Структура власності та її історичні типи, види і форми. Суб'єкти власності. Об'єкти власності. Власність на робочу силу та підприємницький талант. Інтелектуальна власність. Власність на інформацію. Відносини власності на засоби виробництва і природні ресурси. Право власності. Власність на засоби виробництва та способи з'єднання факторів виробництва. Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі.	Аудиторна робота: - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах Самостійна робота: - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату	4

<p>Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Товарна форма організації суспільного виробництва.</p>	<p>2/2</p>	<p>Натуральна (традиційна) форма організації виробництва. Суть і риси натурального господарства та його історичні межі. Товарна форма організації суспільного виробництва. Причини виникнення товарного виробництва, його суть, ознаки і роль у розвитку суспільства. Суб'єкти і об'єкти товарних відносин. Товарна форма продукту. Товар та його властивості. Суперечності товару. Альтернативні теорії вартості. Проста і розвинена форми товарного виробництва. Спільні риси та відмінності. Функціонування товарного господарства та його закони.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації 	<p>4</p>
<p>Тема 5. Гроші та закони грошового обігу*</p>	<p>2/2</p>	<p>Виникнення і розвиток грошових відносин. Суть грошей. Функції грошей. Альтернативні теорії грошей. Грошовий обіг та його закони. Визначення грошової маси, необхідної для обслуговування товарного обігу. Сталість грошового обігу. Грошові реформи, гроші, ціна та інфляція. Еволюція грошей. Сучасна грошова система.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату; - підготовка тези 	<p>4</p>
<p>Тема 6. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи</p>	<p>2/2</p>	<p>Інституціональні основи ринкової економіки. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Визначення ринку: альтернативні теорії. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна: механізм формування і функції. Функції ринку. Умови формування і розвитку ринку. Особливості ринкових відносин в Україні. Принципи класифікації ринків. Ринок предметів споживання. Ринок засобів виробництва. Загальні проблеми формування цін на ресурси. Ринок капіталу та його складові. Ринок праці та розподіл трудових ресурсів. Ринок нерухомості та його особливості. Проблеми формування ринків праці, землі та капіталів в Україні. Легальний і нелегальний ринки. Банки, їх роль та функції. Центральні і комерційні банки. Інші фінансово-кредитні установи. Товарні біржі . Фондова біржа. Цінні папери. Роль ринкової інфраструктури в регулюванні економічних процесів. Конкуренція, її суть, функції та форми. Роль конкуренції. Види ринків, залежно від рівня конкуренції на них. Ринок монополістичної конкуренції. Ринок досконалої конкуренції. Олігополія та монополія. Монополії: суть та форми. Природна та економічна монополія: суть та характеристики. Види монополістичних об'єднань: трести, холдинги, картелі, концерни. Закони конкуренції та антимонопольне законодавство.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації 	<p>4</p>
<p>Модульний контроль 1</p>				<p>5</p>

Змістовий модуль 2

<p>Тема 7. Домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Сектор домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання, податки і заощадження. Витрати на споживання. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації 	<p align="center">4</p>
<p>Тема 8. Конкуренція в ринковій економіці</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Конкуренція, її сутність та основні функції в ринковій економіці. Види конкуренції. Моделі досконалої та недосконалої конкуренції. Модифікація ринково-конкурентного механізму в сучасних умовах. Конкурентна стратегія фірми у довгостроковому періоді. Максимізація прибутку. Дослідження умов прибутковості та збитковості фірми: графічний аналіз впливу ринкової ціни на взаємне розміщення кривих сукупних витрат, сукупного доходу та прибутку фірми — досконалого конкурента. Ринкова ціна та умови: прибутковості фірми, беззбитковості, збитковості, повного згортання виробництва. Держава як регулятор конкурентних відносин.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p align="center">4</p>
<p>Тема 9. Підприємництво. Фірма в системі ринкових відносин</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Сектор ділових підприємств. Форми і види підприємств. Суть підприємництва і умови його існування. Види та функції підприємництва. Валовий дохід, його суть та структура. Підприємницький дохід. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні. Значення прибутку в розвитку підприємництва. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p align="center">4</p>
<p>Тема 10. Національна економіка та показники її розвитку</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Макроекономічний підхід до економіки як цілого. Зміст та принципи побудови системи національного рахівництва (СНР). Основні види структури національної економіки. Загальні та особливі риси національної економічної системи. Ознаки та моделі розвитку національних економік. Глобалізація та її наслідки для розвитку національних економік.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації 	<p align="center">4</p>

<p>Тема 11. Розподіл національного доходу і його споживання</p>	<p>2/-</p>	<p>Розподільчі відносини як фаза відтворення. Механізм розподілу національного доходу. Споживання, заощадження, інвестиції та їх взаємозв'язок. Формування сукупних доходів населення та проблема диференціації суспільства на багатих і бідних. Державна політика регулювання доходів та вирішення проблеми бідності.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p>4</p>
<p>Тема 12. Загальноекономічна рівновага та економічне зростання</p>	<p>2/2</p>	<p>Методологія аналізу макроекономічної рівноваги. Модель макроекономічної рівноваги «AD-AS». Сутність та показники економічного зростання. Чинники і типи економічного зростання.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p>4</p>
<p>Тема 13. Макроекономічна нестабільність</p>	<p>2/2</p>	<p>Циклічність економічного розвитку. Класифікація економічних циклів. Сутність, типологія та причини інфляції. Зайнятість і безробіття.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка презентації 	<p>4</p>
<p>Тема 14. Фінансово-кредитна система</p>	<p>2/2</p>	<p>Сутність та функції фінансів. Структура фінансової системи. Бюджетна система та державний бюджет. Податкова система. Податки: сутність, види, функції. Фіскальна (бюджетно-податкова) політика держави. Державний борг. Сутність та основні функції кредиту. Структура кредитної системи. Банківська система. Функціонування небанківських фінансово-кредитних інститутів. Центральний банк та грошово-кредитна політика.</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle; - підготовка реферату 	<p>4</p>
<p>Тема 15. Світове господарство Topic 15. World economy</p>	<p>2/2</p>	<p>Поняття і структура світового господарства. Основні етапи становлення та розвитку світового господарства. Економічні засади функціонування світового господарства. Інтернаціоналізація економіки як основа розвитку світового господарства. Міжнародна торгівля товарами і послугами. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міграція робочої сили. Міжнародний рух капіталів. Міжнародне науково-технічне</p>	<p>Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в 	<p>4</p>

		співробітництво. Сутність, фактори та рівні глобалізації. Форми прояву та закономірності глобалізації. Причини виникнення та класифікація глобальних проблем. Міжнародне співробітництво в розв'язанні глобальних проблем. The concept and structure of the world economy. The main stages of the formation and development of the world economy. Economic principles of functioning of the world economy. Internationalization of the economy as a basis for the development of the world economy. International trade in goods and services. International monetary and financial relations. Labor migration. International movement of capital. International scientific and technical cooperation. The essence, factors and levels of globalization. Forms of manifestation and regularities of globalization. Causes and classification of global problems. International cooperation in solving global problems.	Moodle; - підготовка презентації	
Модульний контроль 2				5
Всього за 1 семестр	30/28			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Економічна терія»
(денна форма навчання)**

Поточний (модульний контроль)																Підеумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2											
29 балів							41 бал											
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	Модульний контроль	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	Модульний контроль	30	100
4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспиті) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського НУС. Передбачається, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету).